

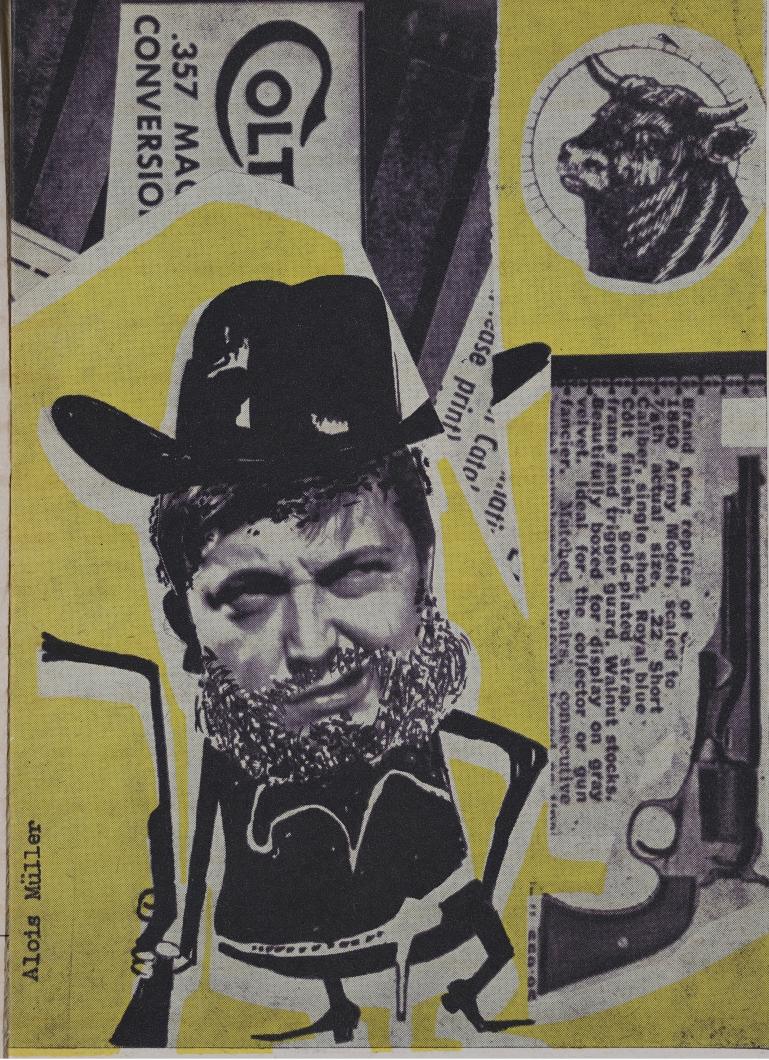
Vítr ve větvích sasafrasu

René de Obaldia

patří dnes mezi proslulé moderní dramatiky, jeho knihy vycházejí v překladech v zahraničí a jak již bývá nechvalným zvykem, český čtenář, lépe řečeno divák, se s ním setkává dnes prvně a tak rozhodně neví, že se René de Obaldia narodil 22. října 1918 v Hong Kongu, jeho otec pocházel z Panamy, matka byla Francouzská a chůva Číňanka. Stejně jako původ, byly velice pestré i jeho další životní osudy. Středoškolské studium ho příliš neupoutalo a tak před maturitou utekl, protože „život venku mu připadal mnohem důležitější“. Brzy začal psát, protože „pociťoval potřebu komunikace a psaní je k tomu dobrým prostředkem.“ Strávil čtyři roky v německém zajetí. V žádném jiném zajetí pak už nevydržel tak dlouho, i když byla atraktivnější: Mezinárodní kulturní středisko v Royaumont (zástupce ředitele), Nakladatelství Pierre Horay (šéfredaktor). Dnes se věnuje výhradně literatuře a my vám předkládáme nepatrný zlomek z jeho díla.

Ve snaze charakterizovat autora a jeho tvorbu šířejí citujeme úvahu Maurice Nadauda o René de Obaldiově: „Když Flaubert četl Shakespearu, roztrásl se. „Ten génius mě děsil!“ napsal Louise Coletové. A přitom to byl člověk, který dokázal rozpoutat své vlastní hromobítí (hromobití měšťácké, na úrovni své doby). Před těmito spisovateli se chováme jako děti k smrti vyděšené, s vývalenýma očima. Bohužel se však za Jupitery pokládá mnoho těch, kteří jenom v zákulisi hlomoží kuchyňským nádobím. Dík dobrým zesilovačům — stykům, novinám, reklamě — se hluk, který působí, zdá být skoro stejný. Pokud nám ovšem nenapadne podívat se, co vlastně s tím svým náradím kutí. To samozřejmě nemají rádi.

look for every
n guns and s

"Best I
read on
ing sub
Askins.
by every
tor and
Duke R
!!!

PL
Profess
techniq
● GUN
● LOA
● LEA
● FAS
● CON
● GUN
\$5
send

Byl jste skalpopán? Netruděte se. Paruky v nejrůznějších barvách, tvarech, provedeních a velikostech promptně dodá akciová společnost: Mr. M. Lucky, State Theatre.

meist
sohlen Unerkennungen veröff
glänzendes Beugnis ausstelle
gung! Preis v. Dose Stärke
(in ungünstig. Fällen zu nehmen
vorher. Gasse allein v. Erfind

JORDAN
Shrevep

Jana Rézová

M. PISTOLE
TENKEK

Vlasta Vlasáková

Obaldia se odmítá zařadit mezi tyto výrobce hromobití. Nepatří ani mezi ty, co používají starých rekvižit. On prostě nemá rád hluk. A chce-li, abychom byli jako děti, tak ne proto, abychom poslouchali s otevřenou pusou a rukama způsobně založenýma za žády. Vrací nám to, co jsme ztratili s přibývajícími léty: svobodu hry, ničím nebrzděný rozlet fantazie, lehkost snu a víru, že svět je jeden velký školní dvůr, kde budou všichni zlí a potměší jednou definitivně posláni na hanbu.

Odtud pramení euporie, která se nás zmocňuje, když čteme jeho knihy, když vidíme jeho hry. Fadají z nás pouta, kterými nás zatočují zavažné pošetlosti: instituce, rodiny (i ty duchaplné), vlast, náboženství, ideologie a postavení, jež zaujmíme ve společnosti (to je velice důležité!). Ano, tato pouta padají jakoby kouzlem. Vzduch se rozechvívá nespoutanou jarní hudbou. Na nohách nám vyrůstají křídla. „Všechno se může stát“ — to kouzelné zaříkadlo, které by člověka konečně mohlo udělat šťastným, je na dosah ruky. Obaldia revolucionář? Tichý a mírný anarchist!

Obaldiova nevinnost neznamená, že odmítá vidět věci tak, jak jsou. Jeho optimismus není ani blažený, ani slepý. Je to vítězství, které se stejně dobře může obrátit v porážku. Když se věcem ponechá vlastní průběh, nikdy se neurovnají samy. I s velkými injekcemi snu se někdy stane, že ukážou své žalostně ubohé tváře. Autor motá kozelce, plete páte přes deváté, zapaluje nám pod nohama prskavky a zdá se, že mu působí potěšení, když nás poplete dokonale. Nenechá se však ošálit svými vlastními kousky. O nic víc než my. Byl by rád, kdyby jeho příběhy končily dobrě, protože je dobrý a laskavý a protože nás nechce zbytečně zarmucovat. Poctivě však konstatuje, že je tomu často naopak a přiznává to nahlas. To mu dodává trochu skryté hořkosti (která napájí jeho satirickou vervu) a jistou beznaděj (kterou maskuje svým humorem). Patří k těm vzácným autorům, kteří nenesí své city na trh".

STÁTNÍ DIVADLO V OSTRAVĚ

RENÉ DE OBALDIA

Vítr ve větvích sasafrasu

Komorní western

Přeložila Eva Bezděková

Režie: Bedřich Jansa

Výprava: Květoslav Bubeník j. h.

Hudba: Ivan Kotrč a

Harry Macourek
oba j. h.

Přestávka po 1. jednání.

Předpremiéra 19. října 1966 v 19.30 hodin
v Kulturním domě v Porubě

John Emery Rockefeller, sedmdesátník,
nezmar

Karolina Rockefellerová, jeho žena

Pamela, koprodukce Johna Emeryho
a Karoliny, vyzývavá divoká kráska

Tom, syn, bratr, bledý rošták

William Butler, opilec a lékař

Carlos, čtyřicátník, nádherný, vystoupil
schválně k tomu účelu z filmu Johna
Forda

Miriám, řečená Dobrá Trefa, dívka
s velkým srdcem

Koroptví Oko, náčelník Apačů, zrátce
svého plemene, straní bledým tvářím,
hodný

Rysí Oko, náčelník Komančů, tuze zlý

Inspicientka: Milada Pecháčková

Nápověda: Milada Dehnerová

Hudbu nahrála rytmická skupina operety SDO za řízení Antonína Kašpera

Alois Müller

Anna Kratochvílová,
nositelka vyzn. „Za
zásluhy o výstavbu“

Jana Rážová

Adolf Kohuth
Josef Haukvič

Miroslav Horák

Vlasta Vlasáková

Karel Vochoč
Karel Vochoč

CHRISTY GUN WORKS
Prites Slashed on Gun Parts!

41, St. Louis, Missouri
41, St. Louis, Missouri
catalog
41, St. Louis, Missouri
41, St. Louis, Missouri

Lze vměstnat western do láhvě?

Musím vám vůbec představovat osoby této hry? Myslím, že je znáte stejně dobře jako postavy Commedia dell'Arte: Kolombín, Pantalona, Harlekýna, Scaramouche... Ano, Šerif, Záhadný Cizinec, Divoška, Rozverný Patriarcha, Silná Žena, Lékař Opilec, Počestná Děvka s Velkoryším Srdcem a Rysí Oko patří právě tak k našemu duchovnímu repertoáru, do naší malé kapesní Mythologie. Stačilo je ostatně požádat, aby sestoupili z filmového plátna, a dostrážit je na jeviště. A tak tu před vámi stojí — z masa a kostí.

Ale jaké to náhlé trampoty pro autora! Jaké nesnáze! Jak je to v jejich povaze, chtějí okamžitě hrát své věčné role: slova jim řehtají na rtech a oni dělají dlouhátské kroky — zřejmě je jim zatěžko nechat se uvěznit v několika čtverečních metrech. Jízdy na pampách, požáry rančů, nelítostné bitky Mormonů s Mohykány, přepadení dostavníků, koně tonoucí i s jezdci ve východní Ria Grande — to všechno lze jen těžko ukázat v uzavřeném prostoru. Pamela už mě začíná proklínat, Carlos si pohrává s revolverem a v jeho upřeném pohledu čtu nebezpečí, John Emery si přede mnou opovržlivě odplivuje... Dnes večer — vyšvětluj jim — se stanete divadelními hrdiny. Ani mi nenapadne překážet vaším vásním, ty vásně budou prostě jenom jaksi... jak to říci... jaksi limitovanější. Nikdo z nich — kromě lékaře, ale ten je tak opilý! — nerozumí slovu limitovanější. Mám já to bídú s vám!

Abych ještě více zdůraznil rozdílnost žánrů a vyloučil jakékoli nedorozumění, podřídil jsem se, jak uvidíte, klasickému divadelnímu zákonu tří jednot.

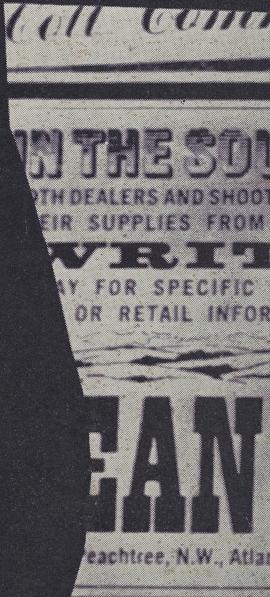
Jediná dekorace. Čas a děj zůstávají soustředěné. Dosahneme takto žádoucího vrcholného účinku? Podaří se nám uzavřít western do láhvě? Nemohu to posoudit. Ale jedno vím jistě: že bych se o to nemohl poku-

Miroslav Horák

Anne Kratochvilová

Josef Haukvic

sit bez vašeho spojenectví, bez laskavé spoluúčasti širokého rozletu vaší fantazie.

Vy musíte za těmi dveřimi cítit celou pampu vlnící se stády bizonů, vy musíte za těmi kulisami tušit tisíce rudokožců na vzpínajících se ořích, kteří jsou připraveni na nejmenší pokyn vtrhnout na scénu, vy musíte slyšet vítr ve větvích sasafrasů.

Vy, my všichni se musíme vrátit k elementárním pocitům a abychom dobré pochopili tuto píseň, musíme v sobě nalézt to, čemu Goethe říkal „krásná duše“. Doufám, že za drsnou řečí a nevázanými mravy neztratí svěžest a nesmírná nevinnost našich hrdinů, kteří se náhodou ocitli na jevišti a spokojují se tím, že jsou tím, čím jsou.

Za chvíli se zvedne opona a vy uvidíte dům Rockefellerů, chudých osadníků usazených v Kentucky. Pozor!

Chytňete honem za ruku souseda: první výstřely zapráskají co nevidět!

René de Obaldia

K prvnímu uvedení v ČSSR

René de Obaldia uzavřel ducha westernu do láhve, vmáckl ho tam tlakem parodie — a na scéně pak máte vše dokonale strženo á la western, ale z látky ironického humoru. Nesmrtelné typy westernů nemusejí zápasit o svůj život s obecnstvem; nemohou prostě zemřít, protože i dospělí potřebují pohádku. Ohrožují je jen otrávené šípy Komančů a kulky banditů. Osnova je tedy jasná a Obaldia by klidně mohl být specializovaným historikem westernu. Místo toho se stal autorem hry, která si už na nejedné scéně dobyla úspěchu, v Paříži například s Michelem Simonem v hlavní roli Rockefellera. Pákou, která rozhybává děj, je překreslení jednoznačných charakterových postav ad absurdum, nečekaná pointace slovních vtipů, fantastické a rychlé zvraty situací. Divák si ani nedokáže vzpomenout, který z motivů westernu rádu chybí. Filmové plátno jich užívilo slušnou rádu; Obaldiovu se vešly do dvou hodin jevištěho času.

Lidová demokracie (sd) 24. 5. 1966

René de Obaldia: Vítr ve větvích sasafrasů. Program vydalo Státní divadlo v Ostravě v redakci dramaturga Vojtěcha Kabeláče. Obálka a grafická úprava Bohumír Týtler, fotografie František Krasi. Typografická spolupráce Rudolf Mikeska. Výtisků Moravské tiskárské závody, n. p. Olomouc, provoz 22, Ostrava 1, Hollarova 14.
Cena 2 Kčs.

T 11 63987

PŘED PŘÍŠTÍ NÁVŠTĚVOU DIVADLA K NÁM!

ČISTÍME veškeré oděvy jako expresní službu, na počkání, nebo do 24 hodin. Půl hodiny čekání strávíte u televizoru a šálku kávy.

ŘEHLÍME oděvy na počkání. Za 15 minut, nebo i dříve bude váš oděv jako nový.

KOŠILE vám vypereme do 24 hodin.

VÍTE KDE?

V Domě služeb na Černé louce — přízemí.
Služby poskytujeme od 6,00 do 21,30 hod.
V sobotu od 6,00 do 14,00 hodin.

PRÁDELNY A ČISTÍRNY
města Ostravy
závod 3 — ZETTA